

Forslagsstillere, som nu Gang efter Gang gennem flere Aar have fremsat denne Sag og vel have Interesse for den, maa vise en mere praktisk Interesse for den under dens Behandling i Udvalget, end de have vist til Dato.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Appel): Jeg beklager ikke at kunne møde frem med nye statistiske Oplysninger denne Sag vedrørende. Der er jo, som dette høje Tings Medlemmer ville vide, for et Par Aar siden paa et Folketingsudvalgs Foranledning indsamlet en Række Oplysninger fra Kommunerne om den Sag, og som ogsaa den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Stauning) nævnede for lidt siden, er det kun et lille Tal af Kommuner, der har benyttet Loven af 1902. Saa vidt jeg kan se af denne Beretning, er det 22 Kommuner, ikke, som den ærede Ordfører nævnede, 21, men disse 22 have benyttet Loven af 1902 paa meget forskellig Vis. Tre af dem have ydet Skolebespisning, Mad og Lokaler, uden Forbindelse med Foreninger. Det kan altsaa godt lade sig gøre, ikke i Kraft af Loven af 1902, men i Kraft af en Praksis, som ikke er ukendt i Kommunerne, at de faa Tilladelse hos Amtet eller Ministeriet til at anvende Penge i det Øjemed. 8 af de 22 Kommuner have ydet Penge og Lokaler sammen med Foreninger, og endelig have 11 ydet Lokaler, Brændsel og Belysning, medens Foreninger have besørget Bespisningen.

Jeg har som de andre ærede Talere, der have haft Ordet, megen Sympati med Grundtanken i det Forslag, der er fremsat, nemlig at komme de sultne Børn til Hjælp, men jeg kan ikke se rettere end, at denne Sag er en kommunal Sag først og sidst. Naar jeg ser hen til de Oplysninger, der ere fremskaffede fra Udlandet, er det, saa vidt mig bekendt, heller ikke et eneste Sted fra oplyst, at Staten har taget sig af den Sag, hvorimod den overalt er henvist til Kommunerne. Her i København finder der jo en Skolebespisning af Skolebørn Sted i ret stor Udstrækning. Jeg har faaet oplyst, at for det forløbne Aar er Forholdet dette, at af Friskolens 34,600 Børn ere 10,300 bispiste 3 Gange ugentlig i Maanederne Januar, Februar og Marts. Udgiften hertil er afholdt dels af Kommunen, dels af Foreningen for Friskolebørns Bespisning, og Forholdet her i København er dette, at Kommunen har ydet 25,000 Kr., medens de private Bidrag kun have været 15,600. Her er der altsaa ogsaa et Eksempel paa, at en Kommune har givet mere, end Loven af 1902 tillader,

altsaa aabenbart i Henhold til en ministeriel Tilladelse. Jeg nævner dette igen for at gøre opmærksom paa, at der altsaa for Kommunerne er en Vej frem med Hensyn til Løsningen af denne Opgave. Jeg kan ikke, som jeg sagde før, indse, at der, saa længe Kommunerne i Danmark ikke paa en ganske anden Maade end hidtil have gjort Brug af den Ret, de have til at anmode om Tilladelse til at bruge Penge i dette Øjemed, selv om der ingen Penge indkommer ad privat Vej, kan være mindste Grund til at henvise denne Sag til Staten; da er det fremdeles en Opgave, som bør ligge helt og holdent i Kommunernes Hænder.

Jeg vil overmaade gerne medvirke til, at der i det Udvalg, som vel vil blive nedsat denne Sag vedrørende, kan komme saadanne Oplysninger til Stede, der klart kunne gøre Rede for, hvordan Tilstanden er nu, om der i de sidste 2—3 Aar her i Landet er sket Forskydninger af nævneværdig Betydning. Jeg skal afholde mig fra at give Oplysninger om, hvordan Forholdet er andetsteds. Blot maa jeg maaske nævne, at i vort Naboland Sverige, hvor denne Sag i de store Byer er tagen op paa lignende Maade som i København, kan man bispise Skolebørn langt billigere, end man kan her. Skoledirektøren oplyser mig om, at i København har i det forløbne Aar Prisen for Portionen, der bestaar af to Retter Mad, været 15,41 Øre, men i Gøteborg har man naaet at bispise 3,500 Børn med en Udgift af 8 Øre pr. Barn i Middeltal, altsaa næsten for det halve. Jeg tror, det er ikke i og for sig billigere at lave Mad i Sverige end i Danmark. Jeg har ikke undersøgt den Sag saa nøje, at jeg tør sige, at vi her kunne gøre det paa tilfredsstillende Maade for 8 Øre, men jeg gør opmærksom paa, at der er en betydelig Forskel mellem de 15,41 Øre i København og de 8 Øre i Gøteborg. Der kunde maaske ogsaa være Tale om, at man for de Penge, der nu ere til Rede i København — i det forløbne Aar har det været en 40,000 Kr. —, ved en nogen anden Ordning af Madens Tilberedning kunde præstere Mad til flere Børn. Her i København foregaar det paa den Maade, at Skolebetjentens Hustru under Viceinspekticens Tilsyn tilbereder Maden. I Gøteborg tror jeg, det er indrettet saaledes, at man har et stort Fælleskøkken, hvor Maden til samtlige 3,500 Børn, som jeg nævnede før, bliver tilberedt under eet.

Jeg skal altsaa udtale, at jeg vil være villig til af yderste Evne at bistaa et eventuelt Udvalg i at faa denne Sag oplyst yderligere, og jeg haaber, ja jeg venter sikkert, derved at faa bekræftet, hvad jeg udtalte